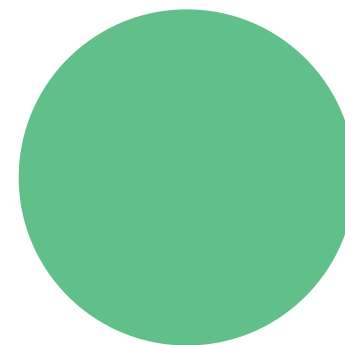

IDÉKARTOTEK

PROJEKT   ←
FOLKETS BIBLIOTEK

IDÉKARTOTEK

Projekt Folkets Bibliotek er gået fra indsigter til ideer og har udviklet et Idekartotek med ideer til udvikling af folkebiblioteket. Ideerne er udviklet på baggrund af indsigter og læringer fra udforskningen på de otte samarbejdsbiblioteker, fra to ideudviklingsworkshops på henholdsvis Hedensted og Nørrebro Bibliotek, fra et designantropologikursus med 2. års studerende fra Interaktivt Design på DMJX og ikke mindst gennem projektteamets egen research og løbende ideopsamling og -bearbejdning.

Projektteamet har arbejdet ud fra en række principper i udviklingen af ideerne – en redaktionel hovedlinje – dels for at sikre variation i ideerne, dels for at ideerne rammer derhen, hvor de identificerede udfordringer ligger. Principperne var:

Skalerbarhed

Keep it simple

Noget inde på biblioteket, lige uden for, og helt ude

Hvem der gør det (ansatte, brugere, ikke-brugere)

Materielt (produkt) og immaterielt (service, adfærd)

I alt 11 ideer er samlet i Idekartoteket, som blev præsenteret og kvalificeret på et Midtvejsværksted. Her deltog og bidrog biblioteksansatte fra hele landet deltog og bidrog med inputs til hvordan ideerne kunne forbedres, implementeres og hvilke udfordringer der var forbundet med ideerne. De fire ideer 'Ungekorpset', 'BIB bladet', 'Bibliotekaren ud af biblioteket/Om lidt ringer bibliotekaren på' samt 'Idéket' blev sidenhen udvalgt af projektets styregruppe og blev prototypetestet inden for projektets tidsmæssige rammer.

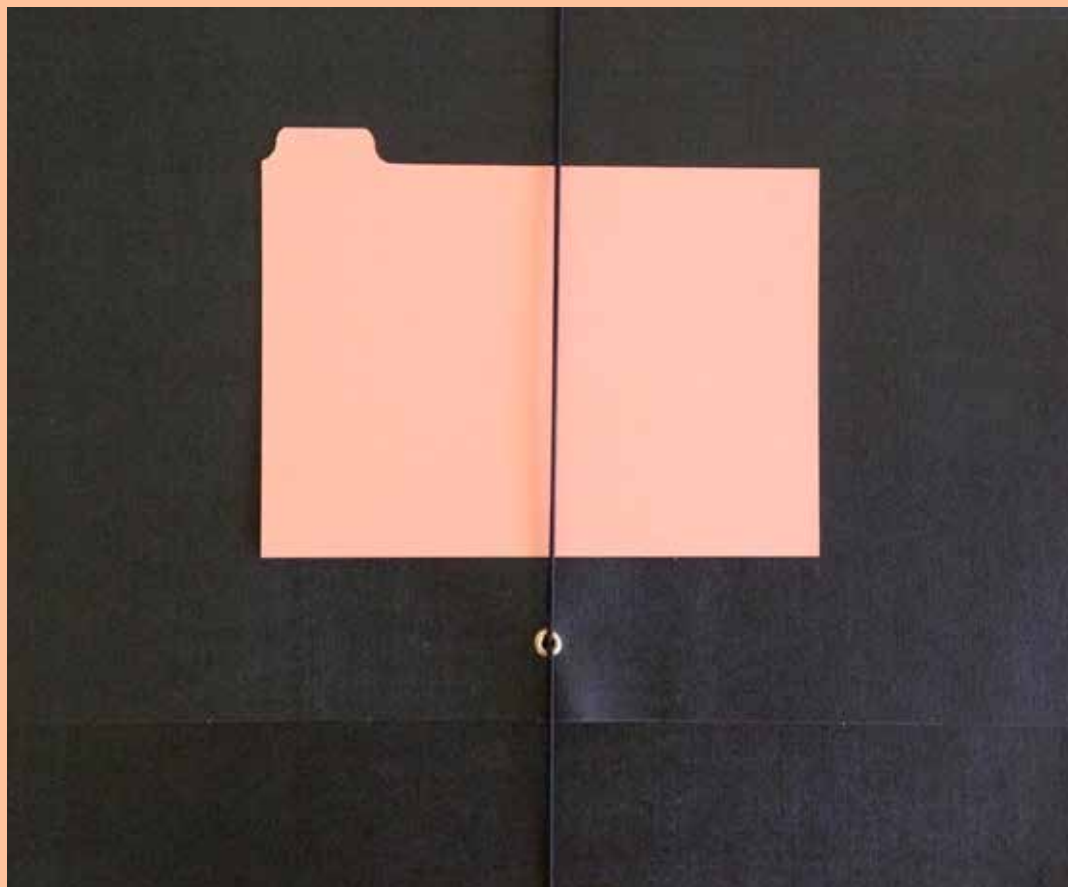
I dette Idekartotek kan du læse om alle 11 ideer. I projektets endelige rapport samt i to konceptmanualer og to anbefalingshæfter finder du en mere detaljeret beskrivelse af de fire testede ideer med læringer og anbefalinger. De ideer som findes i Idekartoteket og som ikke er blevet viderebearbejdet og prototypetestet, kan bruges som inspiration og som afsæt til jeres videre arbejde med udviklingen af biblioteket specifik og biblioteksvæsenet generelt.

God arbejdslyst!

IDÉKARTOTEK, IDÉ #1-11

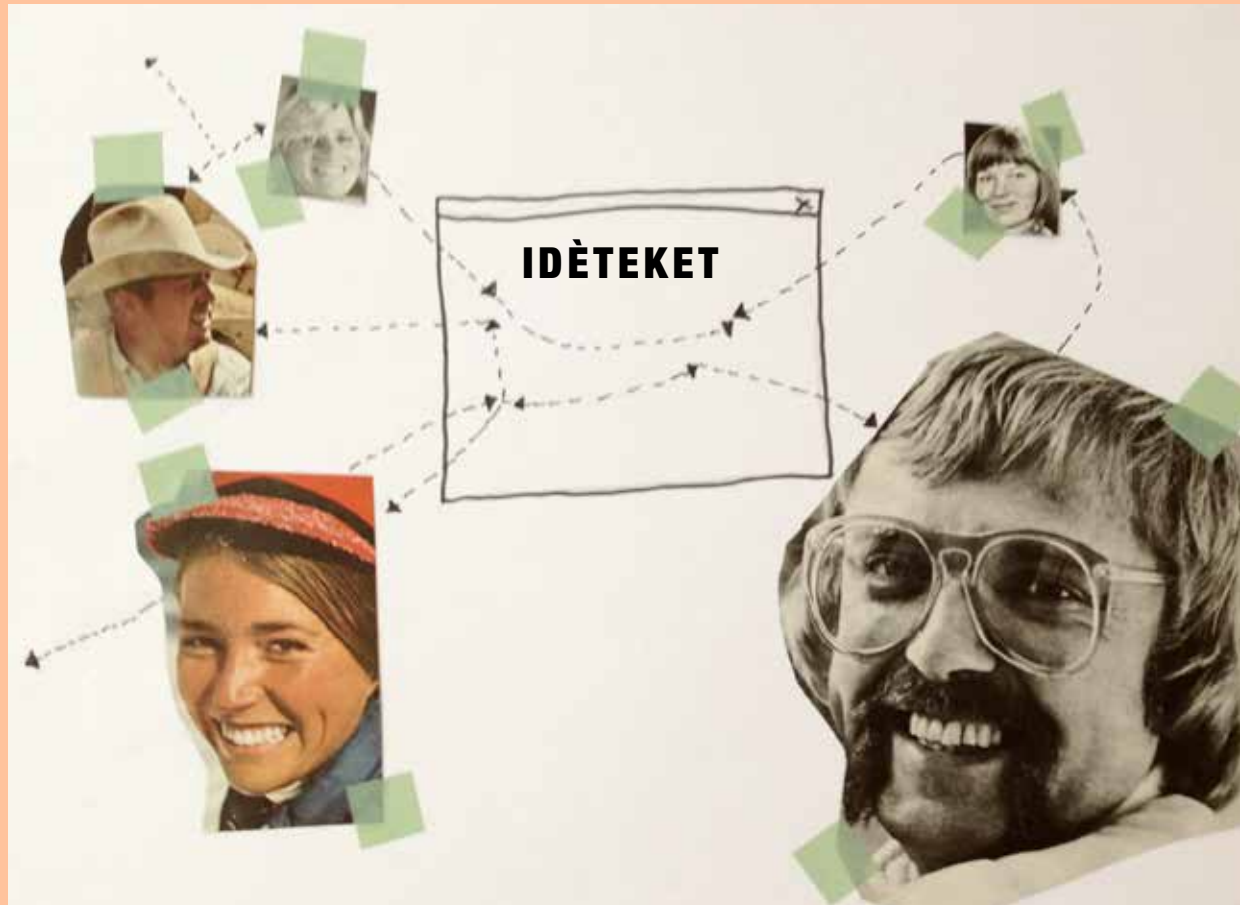
Projekt Folkets Bibliotek

-
- Ide #1**   **Det ved jeg ikke, men ska' vi ikke tjekke det på Idéteket?**
  - Ide #2**   **Vi kender bibliotekets lokale landkort ud og ind**
  - Ide #3**   **Skal vi ikke lige slå os ned?**
  - Ide #4**   **Tilbuddene du ikke vil misse**
  - Ide #5**   **Jætten vågner**
  - Ide #6**   **Bladet, som ikke skulle afleveres tilbage**
  - Ide #7**   **De ansatte, brugerne og væsenet**
  - Ide #8**   **Kan vi friste med noget mere, mangler du f.eks. en gave?**
  - Ide #9**   **BIB - Bibliotekernes Interaktive Borde**
  - Ide #10**   **Vi kan godt selv**
  - Ide #11**   **Og om lidt ringer bibliotekaren på**
-

Det ved jeg ikke, men ska' vi ikke tjekke det på Idéteknet?

En nem og aktiv portal til intern videndeling

Fra at genopfinde den dybe tallerken til samarbejdende videndeling

Det ved jeg ikke, men ska' vi ikke tjekke det på Idéteket?

En nem og aktiv portal til intern videndeling

Idé #1

er et interaktivt Idétek på nettet.

Idéteket ligger under Kulturstyrelsen.dk.

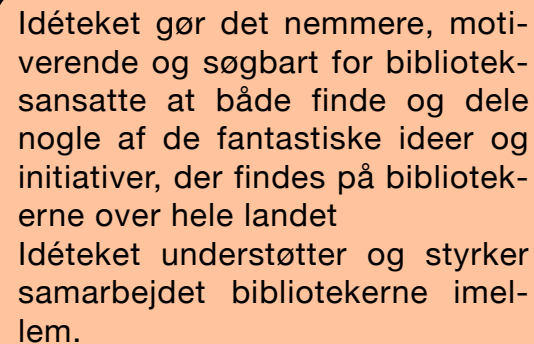
Idéteket er en nem, aktiv og motiverende intern portal til videndeling mellem biblioteker og biblioteksansatte.

På Idéteket kan man nemt og overskueligt navigere, søge og lade sig inspirere af andres gode ideer og erfaringer, fra biblioteker i hele landet.

Idéteket kunne også være det sted på nettet, hvor nogle af ideerne til forskellige "kit" fra Idékartoteket ligger, og som nemt kan downloades.

Sådan kan vi prøve ideen af

Vi laver en interaktiv mock up af Idéteket. Vi samler ideer til Idéteket og brainstormer med ansatte samt studerende fra Interaktivt Design (DMJX) angående hvilket indhold og hvilke funktioner, der kunne være i Idéteket.

Idéteket gør det nemmere, motiverende og søgbart for biblioteksansatte at både finde og dele nogle af de fantastiske ideer og initiativer, der findes på bibliotekerne over hele landet
Idéteket understøtter og styrker samarbejdet bibliotekerne imellem.

Fra at genopfinde den dybe tallerken til samarbejdende videndeling

Vi kender bibliotekets lokale landkort ud og ind

Et udviklingskit til at udforske og kortlægge sit lokale netværk

---

Fra at være et sted til at være tilstede - lokalt

Vi kender bibliotekets lokale landkort ud og ind

Et udviklingskit til at udforske og kortlægge sit lokale netværk

Idé #2

er et kit med et tomt landkort til at kortlægge bibliotekets lokalområde og fire ark med igangsættende lister og spørgsmål. Med kittet kan man finde, udforske og kortlægge sit netværk, samt arbejde med hvad man vil bruge netværket til og hvem det er, man gerne vil nå.

Kittet ville man kunne downloade som en PDF, og kunne f.eks. hentes på Idéteket.

Sådan kan vi prøve ideen af

Vi laver kittet og instruerer og sætter de ansatte i gang med at bruge det.

Kittet imødekommer udfordringen med lokal synlighed og tilstedeværelse. Værktøjet gør det nemt og struktureret at kortlægge og ideudvikle på at rykke biblioteket ud til brugerne, finde lokale ambassadører, samarbejdspartnere, partnerskaber m.m.

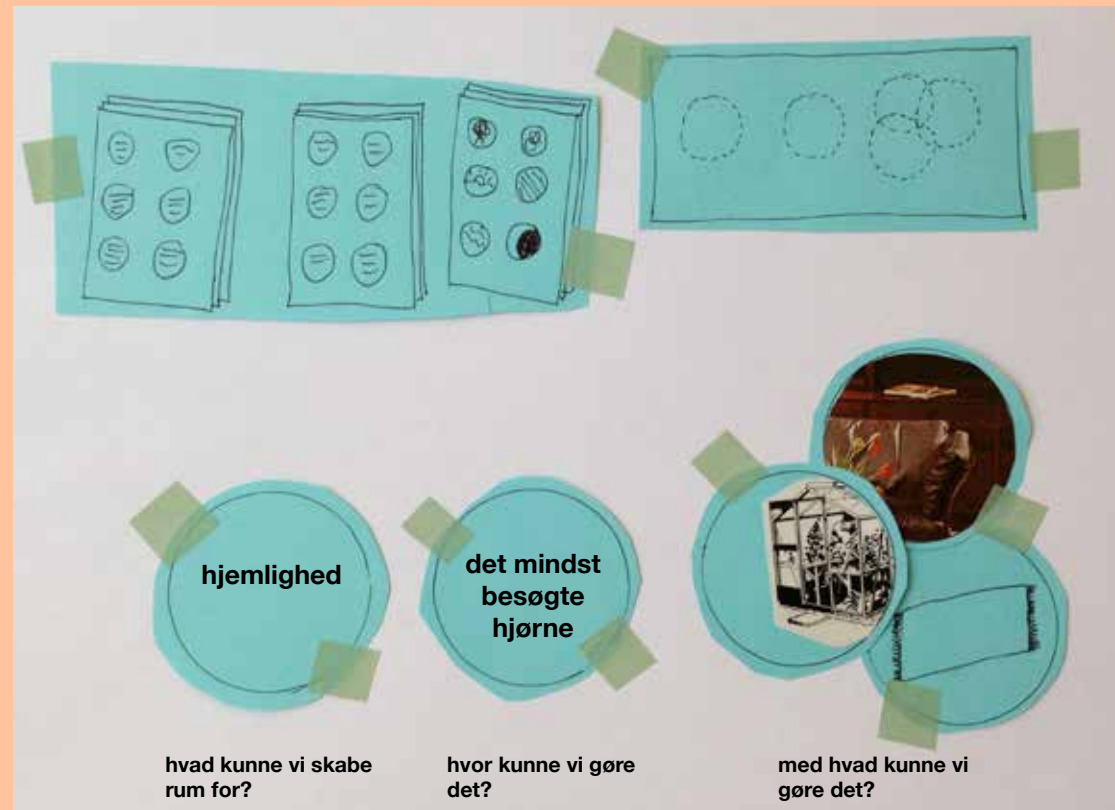
..."Når de nu har alt det, du siger, de har, hvorfor reklamerer de så ikke? Er de medlem af Cityforeningen? Forleden kom Salling med flødeboller om morgenen i hele gågaden, for at fortælle om et tilbud. Biblioteket kunne jo komme med et bogmærke med noget info på? Jeg ville da gerne putte det på facebook?"
Ikke-bruger, kvinde, 20 år

Fra at være et sted til at være tilstede - lokalt

Skal vi ikke lige slå os ned?

Et kit med idéudviklings- og beslutningsværktøj til at skabe rum/zoner i biblioteket

Fra opbevaringsmagasin til sted for udfoldelse

Skal vi ikke lige slå os ned?

Et kit med idéudviklings- og beslutningsværktøj til at skabe rum/zoner i biblioteket

Idé #3

er et kit der gør det nemt, inspirerende og sjovt at arbejde med at skabe nye rum/zoner i biblioteket.

Kittet lægger op til, at man f.eks. beslutter sig for at ændre/skabe nye zoner 2-4 gange årligt.

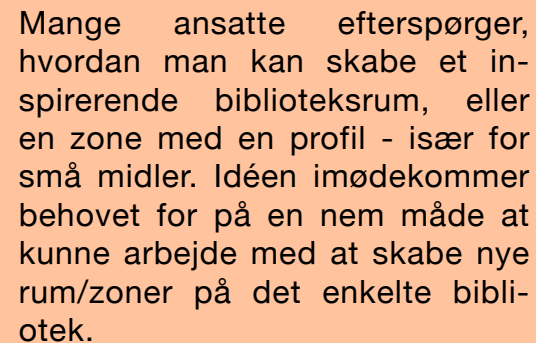
Kittet kan bruges både internt og i samarbejde med brugere.

Kittet består af en spilleplade med tre felter og brikker til hvert felt. Brikkerne har både tekst og billeder og har overskrifterne "hvad kunne vi skabe rum for", "hvor kunne vi gøre det" og "med hvad kunne vi gøre det".

Brikkerne lægger op til at man laver mange forskellige slags tiltag i rummet; hjemlighed, det mindst besøgte hjørne, indgangen, et drivhus, skranken, noget der hænger fra loftet, at slå sig ned, skozone, understøtte demokrati og bottom up, bruger til bruger osv. Der vil også være brikker man selv efter behov kan udfylde.

Sådan kan vi prøve ideen af

Vi laver et kit og prøver det af med både ansatte og brugere. Sammen med det enkelte testbibliotek beslutter vi hvor på biblioteket, vi vil lave et nyt rum/zone og igangsætter det.

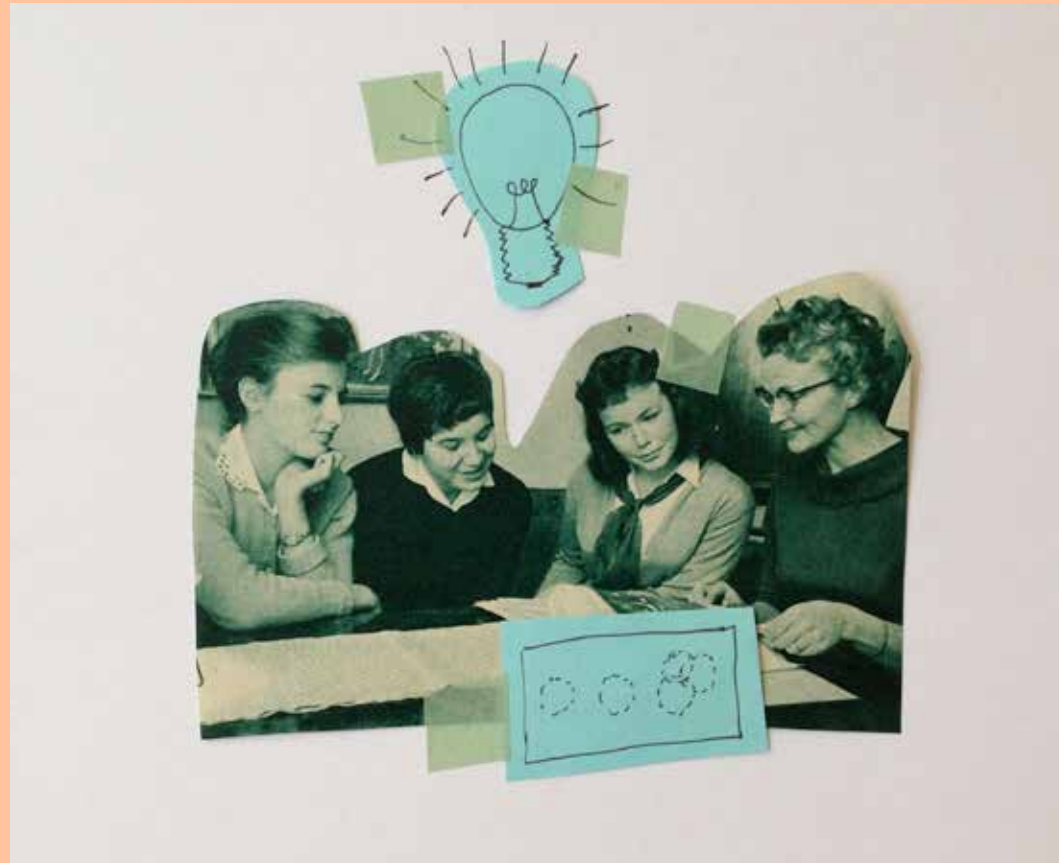
Mange ansatte efterspørger, hvordan man kan skabe et inspirerende biblioteksrum, eller en zone med en profil - især for små midler. Idéen imødekommer behovet for på en nem måde at kunne arbejde med at skabe nye rum/zoner på det enkelte bibliotek.

Fra opbevaringsmagasin til sted for udfoldelse

Tilbuddene du ikke vil misse

Et kit med idéudviklingsværktøjer til at få kendskabet til bibliotekets tilbud ud af huset

---

Fra indadvendt til udadvendt

Tilbuddene du ikke vil misse

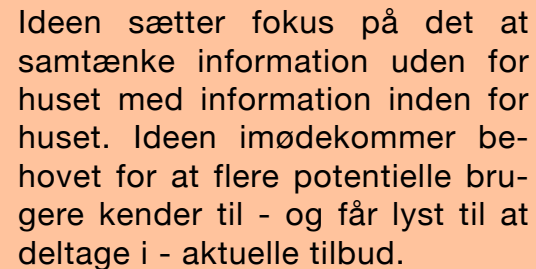
Et kit med ideudviklingsværktøjer til at få kendskabet til bibliotekets tilbud ud af huset

Idé #4

er et kit, der er udformet og spilles på samme måde som ide #3. Kittet har blot andre ord og billeder, idet der er fokus på at finde og åbne flere kanaler, ad hvilke informationer om aktuelle tilbud kan vandre.

Kittet lægger op til at tænke i mange kanaler og måder at nå brugere og ikke-brugere på f.eks:

- både fysiske og digitale baner
- at tænke i lyd og video
- at lade informationen vandre med tilbuddene
- aktuelle tilbud og mere statiske tilbud
- at få ting til at vandre fra bruger til bruger
- skabe mulighed for mundtlig information

Ideen sætter fokus på det at samtænke information uden for huset med information inden for huset. Ideen imødekommer behovet for at flere potentielle brugere kender til - og får lyst til at deltage i - aktuelle tilbud.

Sådan kan vi prøve ideen af

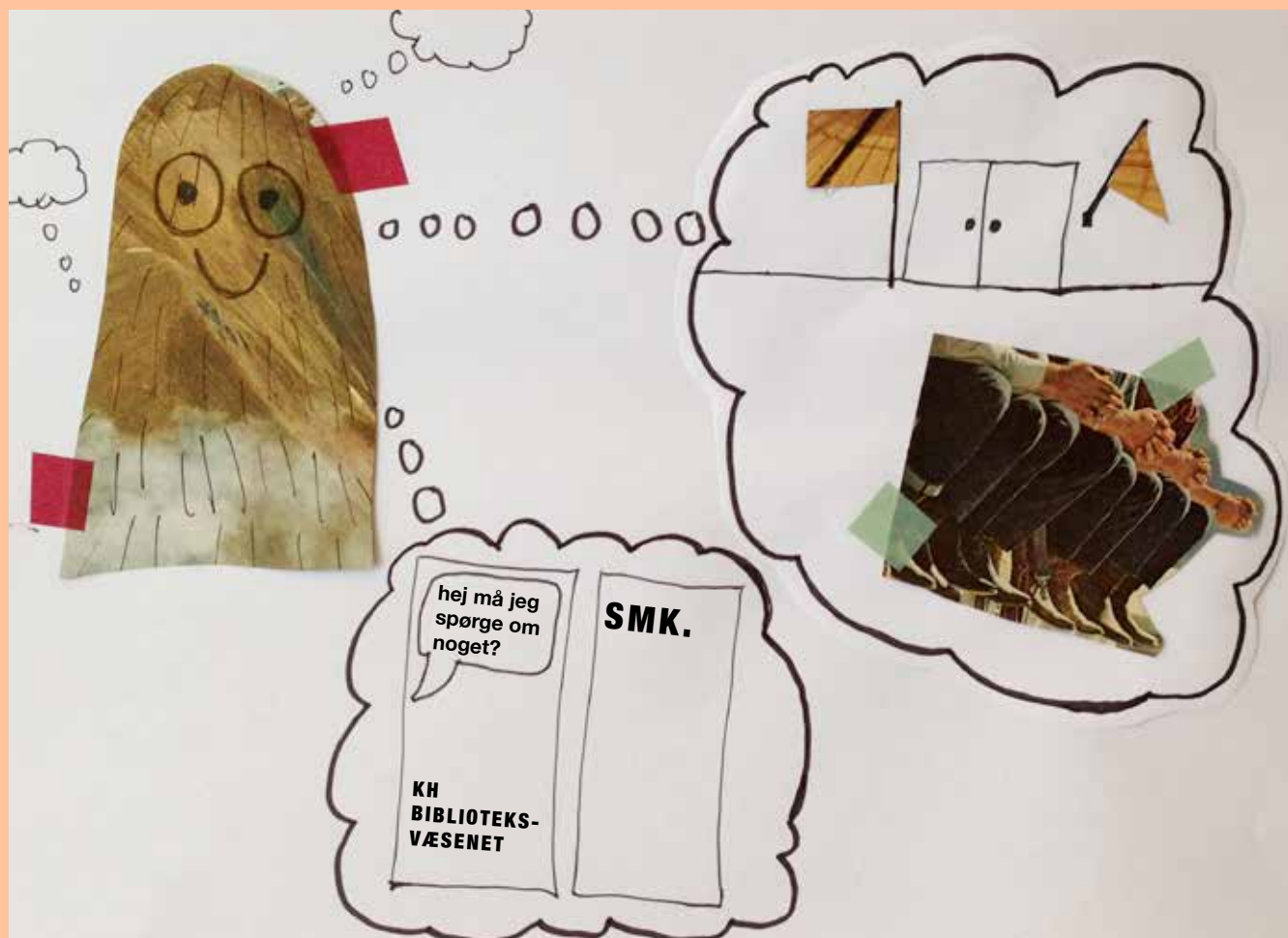
Vi laver kittet, igangsætter ansatte og tester værktøjet.

Fra indadvendt til udadvendt

Jætten vågner

National fortællingspakke med forskellige formater til at vække og samle væsenet

Fra selvfølge til aktivt selvfortællende

Jætten vågner

National fortællingspakke med forskellige formater til at vække og samle væsenet

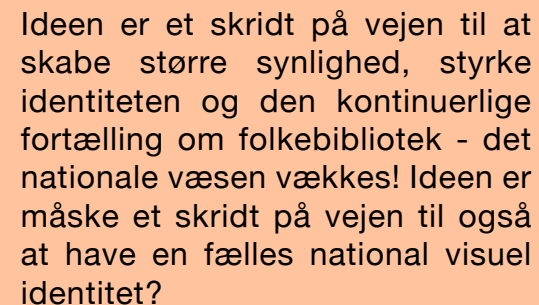
Idé #5

er en national pakke, der styrker og kommunikerer biblioteksvæsenets nationale fortælling og identitet, og skaber større synlighed om biblioteket. Den nationale pakke består af et antal ideer og formater til kontinuerligt at kommunikere fortællingen om biblioteket (dvs *ikke* fortælle om aktuelle tilbud). Både inde i det enkelte bibliotek, lige udenfor biblioteket og længere ude.

Der vil være forskellige tiltag i pakken, som man kan iværksætte f.eks. 2-4 gange årligt. Ideerne kunne være:

- et flag med tilhørende tradition. Årligt laves en konkurrence, hvor det enkelte bibliotek i samarbejde med brugere skaber et bud på, hvordan årets fælles flag for det nationale væsen skal se ud. På nettet kan alle stemme på det bedste flag og når vinderflaget er fundet, implementeres flaget på alle folkebiblioteker.

- en "flyer" med biblioteksvæsenet som afsender. På flyeren fortæller og spørger væsenet til den fælles fortælling. Flyeren placeres i det offentlige rum, f.eks. hvor andre institutioner har kampagnemateriale.

Ideen er et skridt på vejen til at skabe større synlighed, styrke identiteten og den kontinuerlige fortælling om folkebibliotek - det nationale væsen vækkes! Ideen er måske et skridt på vejen til også at have en fælles national visuel identitet?

Sådan kan vi prøve ideen af

Vi udformer flyers og tester dem ude i byrummet, bl.a. hvor andre institutioner har kampagnemateriale.

Vi udformer et udkast til et flag og tester med brugere, borgere og ansatte.

Fra selvfølge til aktivt selvfortællende

Bladet, som ikke skulle afleveres tilbage

Bibliotekets svar på Ud & Se

Fra selvfølge til aktivt selvfortællende

Bladet, som ikke skulle afleveres tilbage

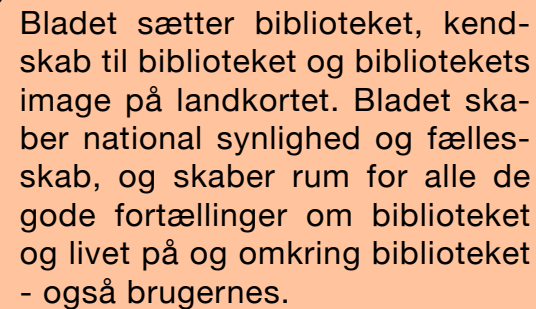
Bibliotekets svar på Ud & Se

Idé #6

Hvad nu hvis biblioteket havde sit eget blad? Et blad som er gratis og findes både inde på biblioteket, lige udenfor i en bladstander, så alle interesserede forbipasserende kan tage sig et eksemplar - og måske også endnu længere ude i byrummet.

Indholdsmæssigt kunne en del af indholdet komme fra både ansatte og brugere. Et blad, der låner spaltepads til folket.

Selvfølgelig er det trykt på genbrugspapir og selvfølgelig er der også en e-udgave af bladet.

Bladet sætter biblioteket, kendskab til biblioteket og bibliotekets image på landkortet. Bladet skaber national synlighed og fællesskab, og skaber rum for alle de gode fortællinger om biblioteket og livet på og omkring biblioteket - også brugernes.

Sådan kan vi prøve ideen af

Vi laver en skitse af bladet i samarbejde med biblioteksansatte og studerende fra DMJX. Bladet tester vi på bibliotekerne og i byrummet.

Fra selvfølge til aktivt selvfortællende

De ansatte, brugerne, væsenet

Remedier til at skabe synlighed og personlighed i biblioteksrummet

---

Fra indadvendt til udadvendt

De ansatte, brugerne, væsenet

Remedier til at skabe synlighed og personlighed i biblioteksrummet

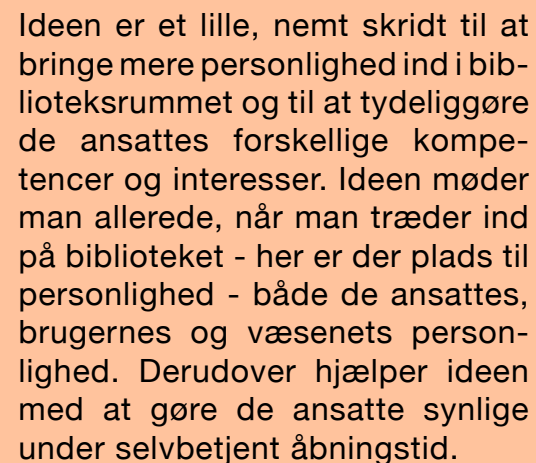
Idé #7

består af tre sæt billedrammer placeret nær biblioteksindgangen. Sæt 1 viser fotos af biblioteksansatte samt tekst. Den ene del af teksten er "statisk" og fortæller om den ansattes interesser og specialområder. Den anden tekst-del er udskiftelig. Her står den ansattes ugentlige anbefalinger, inspirationer m.m. Sæt 2 viser fotos og tekst om brugere, f.eks. ugens superbruger, brugernes anbefalinger, ønsker til biblioteket. Sæt 3 er et "minimuseum" med historier og fotos fra bibliotekets historie, både lokalt og nationalt.

Ideen har en digital tvilling.

Sådan kan vi prøve ideen af

Vi skaber indholdet til billedrammerne i fællesskab med ansatte og brugere. Rammerne hænges op på biblioteket, og vi evaluerer med brugere og ansatter.

Ideen er et lille, nemt skridt til at bringe mere personlighed ind i biblioteksrummet og til at tydeliggøre de ansattes forskellige kompetencer og interesser. Ideen møder man allerede, når man træder ind på biblioteket - her er der plads til personlighed - både de ansattes, brugernes og væsenets personlighed. Derudover hjælper ideen med at gøre de ansatte synlige under selvbetjent åbningstid.

Fra indadvendt til udadvendt

Kan vi friste med noget mere, mangler du f.eks. en gave?

Bibliotekernes egen kollektion af varer, som du både kan købe, låne eller få gratis

---

Fra usynlig til synlig

Kan vi friste med noget mere, mangler du f.eks. en gave?

Bibliotekernes egen kollektion af varer, som du både kan købe, låne eller få gratis

Idé #8

er bibliotekernes egen lille butik. Den kan være i form af en stander ved en skranke, en reol eller andet. I “butikken” kan man både købe, låne og få gratis ting.

Varerne i butikken er et nationalt tiltag, og er de samme på alle biblioteker. Varerne skal være prisvenlige og fortælle om biblioteket på forskellige måder, f.eks:

- en stofpose hvor motivet til posen er lavet i en årlig konkurrence. Stofposen kan købes, lånes en måned eller lånes, mens man er inde på biblioteket.
- et produkt til børn, “bygge-bib”, med træklodser og pærmaterialer
- et gavekort, som man kan få gratis, hvor man f.eks. kan invitere en ven til et arrangement på biblioteket eller “give” et biblioteksbesøg

Ideen taler ind i den nationale fortælling, image og identitet, og skaber større synlighed udenfor biblioteksrummet.

Ideen får biblioteket ud i det offentlige rum, f.eks. når stofposerne bæres rundt af folk eller man giver et gavekort til en ven.

Sådan kan vi prøve ideen af

Vi laver en skitsemodel af en “lille shop i shop”, samt af nogle af produkterne, f.eks. posen, legetøjet og det gratis gavekort. Produkterne udstilles/opstilles på biblioteket og testes med brugere og ansatte.

Fra usynlig til synlig

BIB - Bibliotekernes interaktive borde

Et interaktivt bord i biblioteks fysiske rum

Fra kategorisering af bøger til integration af materialer

BIB - Bibliotekernes Interaktive Borde

Et interaktivt bord i bibliotekets fysiske rum

Idé #9

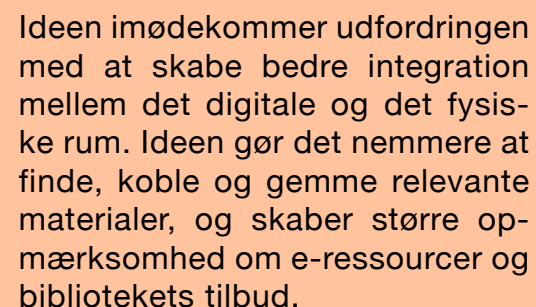
er et interaktivt bord, som integrerer bibliotekets elektroniske ressourcer med det fysiske bibliotek. Ved hjælp af materialernes chip kan brugere få nem adgang til både analoge og digitale tilbud, der knytter sig til det specifikke materales emne.

Brugerne placerer og scanner f.eks. en bog på bib-bordet, og får hurtig adgang til de relevante e-ressourcer. Det kan f.eks. være kommende arrangementer på biblioteket, leksikonopslag, dokumentarfilm fra Filmstriben eller infomedia artikler.

Ved hjælp af "drag and drop" kan brugeren tilføje ressourcerne til sin mappe, og informationerne kan benyttes hjemmefra.

Sådan kan vi prøve ideen af

En gruppe studerende fra DMJX på Interaktivt Design linjen, har skabt konceptet BIB. De har designet en video, der forklarer og viser det interaktive bord. Ansatte på biblioteket får videoen, så de kan inddrage brugere og teste ideen.

Ideen imødekommer udfordringen med at skabe bedre integration mellem det digitale og det fysiske rum. Ideen gør det nemmere at finde, koble og gemme relevante materialer, og skaber større opmærksomhed om e-ressourcer og bibliotekets tilbud.

Fra kategorisering af bøger til integration af materialer

Vi kan godt selv

Et medbestemmende og handlende korps med og for unge

Fra afsender-modtager til deltager

Vi kan godt selv

Et medbestemmende og handlende korps med og for unge

Idé #10

er et aktivt korps af unge kulturfrontløbere. Idéen består af et vejledende og igangsættende kit til at etablere et ungekorps. Hensigten med korpset er at lade de unge selv finde på, igangsætte, facilitere og kommunikere tiltag og aktiviteter for unge på biblioteket. Dermed fungerer de også som ambassadører for biblioteket overfor andre unge. Der vil være en biblioteksansat tovholder fra biblioteket, som er de unges kontaktperson og sparringspartner.

Der er flere gulerødder for de unge deltagere: fællesskab, selvbestemmelse, noget på cv'et, at være demokratisk engageret og kulturelt engageret - og måske få en koncertbillet.

Sådan kan vi prøve ideen af

Vi sætter de ansatte i gang med at rekruttere unge og aftale et møde. Til mødet deltager projektteamet og tovholderen fra biblioteket. Herefter afholder de unge en aktivitet.

Ungekorpsset imødekommer udfordringen med at forstå gruppen af unge brugere og skabe tiltag og aktiviteter, der matcher de unges behov.

Biblioteket bliver et forbillede for, hvordan man reelt kan give og praktisere medejerskab for en "svær" målgruppe.

Når man er ung, er man bl.a. optaget af: Hvem er jeg? Hvem kan mon bruge sådan en som mig? Hvad skal jeg bidrage med? Hvem hører jeg sammen med?

De unge brugere og ikke-brugere efterlyser noget: "for mig", "hvor man ikke sidder isoleret og er på nettet", "der underholder", "der er et samlingssted", "hvor man er sammen om noget", "der lærer mig noget".

Og om lidt ringer bibliotekaren på

Lån en bibliotekar eller et arrangement - med hjem

Fra at være et sted til at være tilstede

Og om lidt ringer bibliotekaren på

Lån en bibliotekar eller et arrangement - med hjem

Idé #11

Det er ikke alle, der har et hjemmebibliotek, men nu kan du låne en bibliotekar eller et arrangement med hjem! Måske kan du låne det ofte eller måske kan du deltage i en konkurrence 2-4 gange årligt, og vinde muligheden for at låne en bibliotekar med hjem til at fortælle om den nyeste krimi af Jussi Adler Olsen, en rejse i Rock 'n Roll eller lave et strikkekursus?

Idéen kan skaleres - låne en bibliotekar inde på biblioteket, låne en til at komme i kantinen på jobbet, eller låne en helt med hjem, hvis du sammen med en gruppe venner er optaget af et specifikt område. Både privatpersoner, institutioner og andre kan låne en bibliotekar.

Sådan kan vi prøve ideen af

Vi ideudvikler med ansatte og brugere om, hvad de gerne ville lånes ud til/låne med hjem - og hvad sådan et udlånsindhold kunne bestå af. Derefter afholdes et "udlån".

Ideen sætter fokus på de ansattes rolle og relation med brugerne. Samtidig får biblioteket skabt stærke kontakter og mulighed for de bedste ambassadører blandt brugerne. Den ansatte kan virkelig komme i spil med sin faglighed og formidle/facilitere noget inden for deres specifikke kompetence- og interesseområde.

"Jeg tror vi skal noget andet i fremtiden, jeg ved ikke rigtig hvad. Måske skal vi meget mere i spil med vores nørdede sider"
Ansæt, mand, 30 år

Fra at være et sted til at være tilstede